

РЕТРОСПЕКТИВНА ИЗЛОЖБА

БЕЛИН МАРТИНОВ

/1945 - 2001/

март - април, 2006г.

ХУДОЖЕСТВЕНА ГАЛЕРИЯ СТАРА ЗАГОРА

Регионална библиотека "Захарий Княжески"

Той бе и си остава един от най-големите рисувачи в съвременното българско изкуство. За него рисуването бе единствената форма на живот и надали за някой друг наш художник това може да се каже с такава категоричност. Малко хора го познаваха, но всички те се прекланяят пред таланта му. Истинността на изкуството му тепърва ще утвърждава неговото име. На хората им трябва време, за да го проумяят, но тъй или иначе след десетилетие /а може и повече/ Белин Мартинов ще бъде сред личностите, чието изкуство е част от огледалото, отразяващо духа на последните три десетилетия от миналото столетие.

Роден е на 20 декември 1945г. в Стара Загора. Между 1959 и 1964г. учи в Софийската художествена гимназия. През 1966г. постъпва в Художествената академия специалност „илустрация и оформление на книгата“. Учи в ателиетата на проф. Евтим Томов и Петър Чуклев. Дарованието му на рисувач смайва всички студенти и преподаватели. Противно на тогавашните правила, Белин Мартинов показва на изложби свои произведения още като първокурсник, а през 1969г. организира и първата си самостоятелна изложба с графики и рисунки. През 1971г. завършва Академията и обичта на професорите му го изпраща като уредник в Художествената галерия на Самоков. Там съдбата го среща с уникалната личност на Наум Хаджимладенов, със възраждането на тамошната графична база. Следва кратък престой в София и завръщането му през 1975г. в родния град. Творческата му активност нараства, а участията в колективните изложби на старозагорските художници не са достатъчно предизвикателство за неспокойния му дух. В края на 70-те години заминава за София, където синтетичността на киноизкуството го завладява. Постъпва в Киноцентъра „Бояна“ и филмът, в който особено долавящото му участие като художник, е „Лачените обувки на незнайния войн“. През 1979г. се завръща отново в Стара Загора. Навлиза в най-активния си творчески период. През първите години на следващото десетилетие неговите изяви поне външно са свързани с графиката. Спокойствието на сухата игла е отстъпила място на драматичните изблици на литографията, цинка и линореза. Изявите му шокират с експресията на човешките страсти. Самостоятелната му изложба от 1983г. е събитие, което разделя публиката на два противоположни лагера. Свързващите изкуството с красотата са силно смутени. Неговите произведения не стават за украса. Навлизането на изкуството му в задния двор на човешкия характер му създава неприятности. Затваря се в ателието и рисува, изолирал се от хорската суетня, еснафщина, ограниченост, арогантност, абсурден идеализъм, псевдокултура и снобство. Впрочем всичко това се оказва неизчерпаема тема за образните му разсъждения. Рисува много, забравяйки кога нощта се заменя от деня, а често и това, че тялото има нужда и от физическа храна. Няма материал, оставящ някаква видима следа, който да не може да използва за рисуване.

Моливът, химикалката, въгленът, пастелът, температа, тушът, изрезките това са посредниците му между въображението и белия лист. Със завидно дарование и неизтощима енергия Белин използва изразителността на линията, движението, деформацията, ракурсите, символите, знаците и метафорите. С тях дълбочината на идеите му прави дисекция на човешката ни същност. Колкото повече рисува, толкова по-малко показва в изложби. През втората половина на 80-те години Белин вече живее само заради рисуването. Стотици листи бележат като диаграма проникването му в истините за човека и абсурдността на времето, в което живеем. В тях разсъжденията не са подредени като за показ а тъй, както се появяват сложни и преплетени, резки, сурови, със свалени маски, но много живи и експресивни. Освободени от козметика, в тях се пресичат човешки съдби, житейски ситуации, притчи, спомени, събития... В тях се разкрива бронираното самочувствие и конфуза, ампутираната съвест и безгрижието, обичта и нелепостта, редът и хаосът. Усетът му за образно представяне на мисълта е напълно освободен. Той бърза да фиксира всяко свое хрумване, като че гонен от страха, че ще го изпусне, че ще се размие в дебрите на умозрителността. Неговите рисунки нямат нищо общо със съзерцателната леност на общоприетата представа за общуването с изкуството. Не са създавани за радост на очите, а още по-малко за украса. Те са зрим отглас на нещата от живота, на нашите

делници. Агресирани са до разума, провокират потребителското псевдоравновесие на зрителя, еснафските шампи на „улегналите“ ни възприятия. А за това малцина са подготвени. Ония, които помнят изложбите му през 1988 и 1994г. в Стара Загора, значи са го разбрали - поне донякъде. Има една рисунка с пастел и темпера, в която момиче преминава от нощта в деня. Тя е зрънце от стотиците метафорични послания на Белин Мартинов към хората от нашето съвремие. Все някога ще трябва да бъдем готови да ги прозрем. Харесването не значи удобство. И понеже него вече го няма /почина на 24 ноември 2001г./, ще трябва да намерим свой си начин да му го признаем.

Марин Добрев

ОТЧАЯНИЕ. 80-те год. Пастел, въглен, 29,5x21см. ХГ Стара Загора

На корицата
ПЛАЖ. 1988г.

Пастел, хартия, 40x53см. ХГ Стара Загора

ТОВАРНА ГАРА. 70-те год. Темпера, туш, хартия, 37x50см. ХГ Стара Загора

РИСУНКА /27/. 80-те год.
Син и черен химикал, хартия 34x24см. Частно притежание

ДЕТСТВО. 1981г. Линогравюра, 35x23см. ХГ Стара Загора

СТАРИНЕН ТАНЦ, 80-те год. Пастел, темпера, хартия, 51x40см. ХГ Стара Загора

РИСУНКА /25/, 80-те год.
Син и черен химикал, хартия 30,5x20,5см. Частно притежание

РИСУНКА /29/, 1988г. Син химикал, хартия 33,5x29см. Частно притежание

БРЕГЪТ НА СИНЯТА РЕКА, 70-те год.
Акварел, химикал, колаж, 34x23,5см. ХГ Стара Загора

РИСУНКА /26/. 90-те год.
Молив, хартия 27x20см. Частно притежание

АРЛЕКИН. 1984г.
Пастел, въглен, хартия, 45,5x35см. Притежание на ХГ Стара Загора

КОМПОЗИЦИЯ. 1988г.
Темпера, въглен, хартия, 44x22см. ХГ Стара Загора

Регионална библиотека "Захарий Княжески"

ЗВЕЗДНА СВЕТИЛНА. 1987г.
Пастел, хартия, 59 x41см. ХГ Стара Загора

РИСУНКА /28/. 80-те год.
Молив, хартия 33,5x24см. Частно притежание

РИСУНКА /24/. 80-те год.
Молив, хартия 29,5x20,5см. Частно притежание

ДЕБЮТЪТ НА ЕЛЗА. 1980-те год.
Химикал, 45,5x35см. ХГ Стара Загора

МЕЖДУ НОЩТА И ДЕНЯ. 1986г.
Пастел, въглен, темпера, 54x39,5см. Частно притежание

ЖИВОТЪТ. 80-те год. Пастел, темпера, хартия, 49,5x44см. ХГ Стара Загора